

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 14.11.2008
KOM(2008) 752 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI

SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE FUNDUSZU SPÓJNOŚCI (2007)

[SEK(2008) 2816]

SPRAWOZDANIE KOMISJI

SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE FUNDUSZU SPÓJNOŚCI (2007)

Rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1164/94 nie wymaga przedstawienia sprawozdania rocznego dotyczącego Funduszu Spójności.

Dlatego też niniejsze sprawozdanie przedstawia się zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1164/1994, tym samym obejmuje ono realizację w 2007 r. projektów Funduszu Spójności przyjętych na okres 2000-2006.

W rezultacie niniejsze sprawozdanie obejmuje działania Funduszu Spójności w trzynastu państwach członkowskich korzystających z pomocy na koniec 2006 r., tj. w Grecji, Hiszpanii, Portugalii, Cyprze, Republice Czeskiej, Estonii, Węgrzech, Łotwie, Litwie, Malcie, Polsce, Słowacji i Słowenii.

Szczegóły dotyczące realizacji w 2007 r. projektów przyjętych na okres 2000-2006 w każdym z państw członkowskich zostały przedstawione w załączniku do niniejszego sprawozdania.

1. REALIZACJA FINANSOWA OKRESU 2000-2006 W ROKU 2007 ORAZ ZAMKNIĘCIE PROJEKTÓW

W 2007 r. piętnaście państw członkowskich (12 nowych państw członkowskich oraz Grecja, Portugalia i Hiszpania) kwalifikowało się do otrzymania pomocy z Funduszu Spójności. Rumunia i Bułgaria kwalifikują się od czasu przystąpienia do Unii Europejskiej w dniu 1 stycznia 2007 r. Ponieważ niniejsze sprawozdanie obejmuje jednak realizację w 2007 r. projektów Funduszu Spójności przyjętych na okres 2000-2006, Rumunia i Bułgaria nie są ujęte w niniejszym sprawozdaniu. Ponadto od dnia 1 stycznia 2004 r. Irlandia w wyniku wzrostu gospodarczego nie kwalifikuje się już do pomocy z Funduszu Spójności.

Biorąc pod uwagę, że wszystkie zobowiązania dotyczące projektów finansowanych z Funduszu Spójności w okresie programowania 2000-2006 zostały wykonane do dnia 31 grudnia 2006 r., środki finansowe dostępne dla Funduszu Spójności w 2007 r. składały się jedynie ze środków na płatności.

Płatności wykonane w 2007 r. w odniesieniu do projektów przyjętych na okres 2000-2006

Wstępny budżet na rok 2007 wynosił 3 250 mln EUR. We wrześniu Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej przedstawiła jednak wniosek o zmniejszenie środków na płatności o 500 mln EUR. Kolejne 172 miliony euro zostały przekazane na Fundusz Solidarności. Zmniejszenie środków wynikało z początkowo niskiego poziomu realizacji ze strony państw członkowskich, a w szczególności czterech ważnych beneficjentów, w przypadku których całkowita wartość wniosków o płatności do połowy września 2007 r. wynosiła mniej niż 30% ich prognoz.

Tempo składania wniosków o płatności zwiększyło się pod koniec 2007 r., dając ostatecznie 100% wskaźnik realizacji w stosunku do dostępnych środków. Na koniec grudnia 2007 r., po spóźnionym przyjęciu programów operacyjnych na lata 2007-2013 z udziałem Funduszu Spójności, niewykorzystane środki na płatności w kwocie 167 mln EUR wykorzystano na zwroty z tytułu wniosków o płatność dotyczących projektów z lat 2000-2006.

Na koniec 2007 r. średni wskaźnik absorpcji środków (płatności w stosunku do zobowiązań) we wszystkich krajach korzystających obecnie z pomocy (wyłączając Irlandię) w przypadku zarówno Funduszu Spójności, jak i byłych projektów ISPA wyniósł 55%. Trzy kraje (Bułgaria, Rumunia i Polska) wykazują najniższe wskaźniki absorpcji środków (poniżej 40%), natomiast dwa inne kraje (Portugalia i Hiszpania) wykazują najwyższe wskaźniki absorpcji środków, między 63% a 68% ustalonej kwoty.

Tabela 1: Realizacja płatności Funduszu Spójności i byłych płatności ISPA w 2007 r. (w EUR)

Środki na płatności	Początkowe	Przesunięcia	Ostateczne zasoby	Wynik	Anulowane	Przeniesiono na 2008 r.
Budżet 2007 r.	3 880 000 000	- 672 195 985 +166 755 099	3 374 559 114	3 326 965 802	-	-
Środki przeniesione z 2006 r.	60 776	-	-	60 776	-	-
Środki ponownie udostępnione	-	-	-	-	-	-
Zwroty	-	-	-	-	-	-
RAZEM	3 880 060 776	-505 440 886	3 374 559 114	3 327 026 578	-	-

Tabela 2 przedstawia poziom płatności dla poszczególnych państw członkowskich w 2007 r. Dane dla nowych państw członkowskich dotyczą wyłącznie płatności w projektach przyjętych w ramach Funduszu Spójności od 1 maja 2004 r. (nie bierze się pod uwagę pomocy przedakcesyjnej w ramach projektów ISPA). Realizację płatności na byłe projekty ISPA przyjęte przed przystąpieniem przedstawia tabela 3.

Tabela 2: Płatności zrealizowane w 2007 r. na projekty w ramach Funduszu Spójności w podziale na poszczególne państwa członkowskie (włącznie z pomocą techniczną)

Państwo członkowskie	Środowisko		Transport		Pomoc techniczna	RAZEM	
	Kwota	%	Kwota	%	Kwota	Kwota	% całkowitych płatności z Funduszu Spójności
Cypr	5 744 483,00	48,7%	6 039 770,69	51,3%		11 784 253,69	0,5%
Republika	50 944 092,45	47,7%	55 805 709,38	52,2%	154 834,69	106 904 636,52	4,4%

Państwo członkowskie	Środowisko		Transport		Pomoc techniczna	RAZEM	
	Kwota	%	Kwota	%	Kwota	Kwota	% całkowitych płatności z Funduszu Spójności
Czeska							
Estonia	20 588 710,28	44,5%	25 648 095,12	55,5%	9 458,15	46 246 263,55	1,9%
Grecja	142 007 398,85	41,5%	200 498 998,20	58,5%		342 506 397,05	14,0%
Węgry	52 417 244,67	42,8%	70 048 195,27	57,2%		122 465 439,94	5,0%
Łotwa	46 795 684,41	49,4%	44 224 991,28	46,7%	3 764 782,97	94 785 458,66	3,9%
Litwa	43 673 969,15	49,5%	44 208 895,26	50,1%	290 280,00	88 173 144,41	3,6%
Malta	4 166 034,67	43,0%	4 946 842,98	51,0%	582 856,73	9 695 734,38	0,4%
Polska	200 750 047,49	52,1%	184 249 405,16	47,8%	512 396,12	385 511 848,77	15,7%
Portugalia	205 426 616,57	47,8%	223 909 764,01	52,2%		429 336 380,58	17,5%
Słowacja	24 185 556,67	48,7%	25 445 895,17	51,3%		49 631 451,84	2,0%
Słowenia	14 064 896,65	59,9%	9 408 923,42	40,1%		23 473 820,07	1,0%
Hiszpania	535 761 824,69	72,1%	206 543 470,15	27,8%	339 638,00	742 644 932,84	30,3%
RAZEM	1 346 526 559,55	54,9%	1 100 978 956,09	44,9%	5 654 246,66	2 453 159 762,30	100,0%

Tabela 3: Płatności zrealizowane w 2007 r. na byłe projekty ISPA w podziale na poszczególne państwa członkowskie (włącznie z pomocą techniczną)

Państwo członkowskie	Środowisko		Transport		Pomoc techniczna	RAZEM	
	Kwota	%	Kwota	%	Kwota	Kwota	% całkowitych płatności z Funduszu Spójności
Bulgaria	56 284 491,71	65,9%	22 055 005,42	25,8%	7 109 024,52	85 448 521,65	9,0%
Republika Czeska	21 174 558,40	83,3%	4 243 770,33	16,7%		25 418 328,73	2,7%
Estonia	8 834 835,16	78,4%		0,0%	2 427 010,09	11 261 845,25	1,2%
Węgry	41 309 873,87	48,6%	43 203 427,21	50,8%	475 121,25	84 988 422,33	9,0%
Łotwa	21 172 848,89	51,4%	19 993 648,99	48,6%		41 166 497,88	4,4%

Państwo członkowskie	Środowisko		Transport		Pomoc techniczna	RAZEM	
	Kwota	%	Kwota	%	Kwota	Kwota	% całkowitych płatności z Funduszu Spójności
Litwa	19 430 221,47	66,7%	9 164 901,62	31,4%	551 651,01	29 146 774,10	3,1%
Polska	208 493 213,57	59,1%	137 384 678,36	39,0%	6 775 893,50	352 653 785,43	37,3%
Rumunia	120 081 126,61	44,2%	124 352 547,81	45,8%	27 171 189,06	271 604 863,48	28,7%
Słowacja	24 878 004,65	63,5%	13 562 033,45	34,6%	749 475,43	39 189 513,53	4,1%
Słowenia	3 554 814,46	80,9%	841 530,00	19,1%		4 396 344,46	0,5%
RAZEM	525 213 988,79	55,6%	374 801 543,19	39,7%	45 259 364,86	945 274 896,84	100,0%

Zobowiązania pozostające do spłaty za okres 2000-2006

Na koniec 2007 r. zobowiązania pozostające do spłaty (RAL) odpowiadające okresowi 2000-2006 (włączając dwa nowe państwa członkowskie: Bułgarię i Rumunię) wyniosły 14 800 243 181,27 EUR (11 259 182 886,39 EUR w przypadku Funduszu Spójności, oraz 3 541 060 294,88 EUR w przypadku byłych projektów ISPA). Z obecnych ram prawnych dla zobowiązań i płatności wynika stosunkowo wysoka wartość zobowiązań pozostających do spłaty. Są one równe kwocie odpowiadającej w przybliżeniu trzyletnim zobowiązaniom, co częściowo może być spowodowane faktem, że zasada automatycznego anulowania zobowiązań („zasada n+2”) nie ma zastosowania dla Funduszu Spójności na okres 2000-2006.

Tabela 4.1: Kwoty zatwierdzone w ramach Funduszu Spójności w latach 2000-2006 (włącznie z RAL)

Państwo członkowskie	Zobowiązania netto (do 12/2007)	Wyplacono (do 12/2007)	RAL
Grecja	3 623 591 038,72	2 255 055 185,63	1 368 535 853,09
Hiszpania	12 935 250 808,79	9 198 976 311,34	3 736 274 497,45
Irlandia	625 755 408,00	570 010 222,71	55 745 185,29
Portugalia	3 505 110 859,45	2 239 884 294,52	1 265 226 564,93
RAZEM UE-4	20 689 708 114,96	14 263 926 014,20	6 425 782 100,76
Cypr	54 014 695,00	22 844 221,33	31 170 473,67
Republika Czeska	748 976 735,00	248 036 041,09	500 940 693,91

Państwo członkowskie	Zobowiązania netto (do 12/2007)	Wyplacono (do 12/2007)	RAL
Estonia	242 449 651,00	86 011 929,46	156 437 721,54
Węgry	976 865 860,00	373 703 305,54	603 162 554,46
Łotwa	388 206 109,00	181 497 966,25	206 708 142,75
Litwa	521 392 688,00	188 680 965,59	332 711 722,41
Malta	21 966 289,00	12 287 371,40	9 678 917,60
Polska	3 369 015 816,00	768 422 849,76	2 600 592 966,24
Słowacja	410 520 447,00	128 052 263,94	282 468 183,06
Słowenia	172 654 702,00	63 125 292,01	109 529 409,99
RAZEM UE-10	6 906 062 992,00	2 072 662 206,37	4 833 400 785,63
RAZEM	27 595 771 106,96	16 336 588 220,57	11 259 182 886,39

Tabela 4.2: Kwoty zatwierdzone w ramach byłych projektów ISPA (włącznie z RAL)

Państwo członkowskie	Zobowiązania netto (do 12/2007)	Wyplacono (do 12/2007)	RAL
Bułgaria	879 908 118,00	296 570 622,32	583 337 495,68
Republika Czeska	479 117 989,65	376 462 763,84	102 655 225,81
Estonia	184 709 389,40	132 834 958,14	51 874 431,26
Węgry	505 736 480,16	326 977 250,88	178 759 229,28
Łotwa	325 781 346,52	217 958 178,74	107 823 167,78
Litwa	304 015 168,61	187 355 758,57	116 659 410,04
Polska	2 265 523 798,03	1 318 714 851,29	946 808 946,74
Rumunia	2 042 727 117,78	720 467 042,46	1 322 260 075,32
Słowacja	355 729 850,36	256 174 389,45	99 555 460,91
Słowenia	81 543 400,50	50 216 548,44	31 326 852,06
RAZEM	7 424 792 659,01	3 883 732 364,13	3 541 060 294,88

Zamknięcie projektów z okresu 2000-2006

W ciągu 2007 r. zamknięto 40 projektów w ramach Funduszu Spójności, a związane z nimi całkowite płatności wyniosły 911 mln EUR. Obejmowały one 26 projektów hiszpańskich, 7 portugalskich i 7 greckich. Podsumowując, całkowita liczba zamkniętych projektów Funduszu Spójności na okres 2000-2006 osiągnęła 117, a liczba projektów nadal pozostających do zamknięcia wynosi 721. Tabela 5.1 przedstawia informacje na temat projektów zamkniętych do końca 2007 r.

Tabela 5.1: Liczba projektów Funduszu Spójności zamkniętych w 2007 r. i w poprzednich latach

Państwo członkowskie	Całkowita liczba projektów Funduszu Spójności w latach 2000-2006	Projekty zamknięte w 2007 r.		Projekty zamknięte w latach 2002-2006 r.		Liczba projektów otwartych na koniec 2007 r.
		Liczba projektów	Całkowita wartość wypłacona w EUR	Liczba projektów	Całkowita wartość wypłacona w EUR	
Republika Czeska	31					31
Estonia	12					12
Grecja	124	7	279 014 171,23	17	305 593 888,69	100
Hiszpania	407	26	370 739 722,09	46	1 717 885 020,70	335
Irlandia	10			3	250 368 797,00	7
Cypr	2					2
Łotwa	22					22
Litwa	22					22
Węgry	10					10
Malta	3					3
Polska	65					65
Portugalia	109	7	261 667 677,57	11	272 118 226,90	91
Słowenia	11					11
Słowacja	10					10
	838	40	911 421 570,89	77	2 545 965 933,29	721

W ciągu 2007 r. zamknięto 14 byłych projektów ISPA, a związane z nimi całkowite płatności wyniosły 89 mln EUR. Podsumowując, całkowita liczba zamkniętych byłych projektów ISPA na okres 2000-2006 osiągnęła 50, a liczba projektów, które nadal pozostają do zamknięcia wynosi 304. Tabela 5.2 przedstawia informacje na temat zamkniętych byłych projektów ISPA w poszczególnych krajach

Tabela 5.2: Liczba byłych projektów ISPA zamkniętych w 2007 r. i poprzednich latach

Państwo członkowskie	Całkowita liczba byłych projektów ISPA w latach 2000-2006	Projekty zamknięte w 2007 r.		Projekty zamknięte w latach 2002-2006 r.		Liczba projektów otwartych na koniec 2007 r.
		Liczba projektów	Całkowita wartość wypłacona w EUR	Liczba projektów	Całkowita wartość wypłacona w EUR	
Bulgaria	38					38
Republika Czeska	27	2	36 838 453,19	7	124 496 115,65	18
Estonia	25	2	3 487 155,90	8	45 070 156,40	15
Łotwa	24	2	17 530 155,17	2	18 416 589,32	20
Litwa	29	1	19 816 800,00	5	66 724 564,61	23
Węgry	37			7	2 526 165,16	30
Polska	65	3	4 673 775,30	1	5 377 712,03	61
Rumunia	63	2	1 794 821,78	0	1 794 821,78	61
Słowenia	17			4	11 159 700,50	13
Słowacja	29	2	4 726 875,55	2	6 880 841,36	25
	354	14	88 868 036,89	36	282 446 666,81	304

2. OTOCZENIE I WARUNKI GOSPODARCZE

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1164/94, które reguluje funkcjonowanie Funduszu Spójności w przypadku projektów zatwierdzonych przed końcem 2006¹ r., określa makroekonomiczne warunki wykorzystywania środków z Funduszu. Rozporządzenie stanowi, że „żadne nowe projekty, a w przypadku ważnych projektów, żadne nowe etapy projektu nie są finansowane przez Fundusz w państwie członkowskim w przypadku, gdy Rada, stanowiąca większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, stwierdzi, że brane pod uwagę państwo członkowskie nie wykonało programu [stabilności lub konwergencji] w sposób pozwalający na uniknięcie nadmiernego deficytu publicznego”. Odzwierciedla to rolę Funduszu Spójności jako instrumentu wsparcia budżetowego na poziomie krajowym, pomagającego państwom członkowskim w utrzymaniu dyscypliny makroekonomicznej.

W 2007 roku trzy państwa członkowskie kwalifikujące się do wsparcia w ramach Funduszu Spójności (Republika Czeska, Węgry i Polska) zostały objęte dodatkowymi krokami w ramach procedury nadmiernego deficytu (EDP), która zgodnie z wyżej wymienionym rozporządzeniem w pewnych warunkach może

¹ Na podstawie art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1164/94 w brzmieniu wersji skodyfikowanej przedstawionej przez Komisję.

wiązać się z zawieszeniem transferów z Funduszu. Nie zaistniała jednak potrzeba zastosowania takiego środka w stosunku do któregośkolwiek z tych krajów. W roku 2008 Rada zdecydowała o unieważnieniu procedury nadmiernego deficytu wobec Polski i Republiki Czeskiej.

Republika Czeska podlegała EDP od czasu decyzji Rady z lipca 2004 r. Ostateczny termin korekty nadmiernego deficytu ustalono na 2008 r. W lipcu 2007 r. Rada zdecydowała, że Republika Czeska nie podjęła odpowiednich działań w odpowiedzi na zalecenia Rady z lipca 2007 r. Ponieważ Republika Czeska nie jest członkiem strefy euro, korzysta ze szczególnego odstępstwa od stosowania dalszych kroków w ramach procedury nadmiernego deficytu. W październiku 2007 r. Rada wydała jedynie nowy zestaw zaleceń zgodnie z art. 104 ust. 7 Traktatu². W następstwie tych działań nie miało jednak miejsca zawieszenie wsparcia z Funduszu Spójności. Rada wydała swoją opinię na temat ostatniej aktualizacji czeskiego programu konwergencji w dniu 4 marca 2008 r. Podsumowując, należy stwierdzić, że program jest zgodny z korektą nadmiernego deficytu w 2008 r. W czerwcu 2008 r. Rada wydała decyzję o unieważnieniu EDP wobec Republiki Czeskiej. Procedurę nadmiernego deficytu wobec Węgier wszczęto w 2004 r. Do tej pory dwukrotnie stwierdzono, że Węgry nie podjęły skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenia Rady, w styczniu 2005 r. i w listopadzie 2005 r. W żadnym z tych przypadków Komisja nie zalecała jednak Radzie wstrzymania zobowiązań z Funduszu Spójności. Najnowszy zestaw zaleceń dotyczący nadmiernego deficytu na Węgrzech został przyjęty przez Radę decyzją z października 2006 r. zgodnie z art. 104 ust. 7. W lipcu 2007 r. Rada stwierdziła, że Węgry stosują się do zaleceń.

W listopadzie 2006 r. Rada wydała skierowaną do Polski decyzję, zgodnie z art. 104 ust. 8, stwierdzającą, że działania podjęte w celu skorygowania nadmiernego deficytu zgodnie z zaleceniami Rady z 2004 r. okazały się niewystarczające. Nowe zalecenia dla tego kraju wydano w lutym 2007 r. W grudniu 2007 r. Rada stwierdziła, że działania podjęte przez Polskę są zgodne z najnowszymi zaleceniami. W lipcu 2008 r. Rada unieważniła procedurę nadmiernego deficytu wobec Polski.

W końcu 2007 r. procedura nadmiernego deficytu toczyła się wobec dwóch innych państw członkowskich kwalifikujących się do wsparcia w ramach Funduszu Spójności (Portugalia i Słowacja). W trakcie 2007 r. nie podjęto jednak żadnych działań związanych z procedurą nadmiernego deficytu w odniesieniu do tych krajów. Wobec żadnego z tych krajów nie zawieszono transferów z Funduszu Spójności. W czerwcu 2008 r. Rada wydała decyzję o unieważnieniu EDP wobec obydwu tych państw członkowskich.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006, które reguluje funkcjonowanie Funduszu Spójności na okres 2007-2013³, rozwiła kilka niejasności dotyczących stosowania warunków związanych z Funduszem Spójności w przeszłości. Rozporządzenie przewiduje, że w następstwie decyzji przyjętej na podstawie art. 104 ust. 8 Komisja może zaproponować zawieszenie wsparcia z Funduszu Spójności. Następnie Rada może zadecydować o całkowitym lub częściowym zawieszeniu części zobowiązań

² Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, art. 104 dotyczący nadmiernego deficytu publicznego.

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1164/1994.

począwszy od 1 stycznia roku następującego po wydaniu decyzji. Jeśli następnie, w kontekście procedury nadmiernego deficytu, Rada stwierdzi, że państwo członkowskie podjęło wymagane działania naprawcze, oznacza to automatyczną decyzję o odwieszeniu zobowiązań z Funduszu Spójności. Określono też zasady ponownego uwzględnienia w budżecie zawieszonych zobowiązań.

3. KONTROLE

Dochodzenie zamykające Funduszu Spójności dotyczące okresu 1994-1999 obejmowało 10% projektów Funduszu Spójności stanowiących 20% współfinansowanych wydatków za ten okres. Prace w terenie zostały ukończone w 2003 r. a główne zidentyfikowane braki dotyczyły niewystarczającej weryfikacji zarządzania, co prowadziło do niekwalifikowalnych wydatków oraz licznych przypadków naruszenia przepisów w zakresie zamówień publicznych. W 2007 r. w przypadku Hiszpanii decyzją Komisji zakończono procedurę w odniesieniu do trzech projektów, a w przypadku Portugalii zakończono procedurę w odniesieniu do jednego projektu po jego zatwierdzeniu przez państwo członkowskie. Pozostałe procedury korekty finansowej (dotyczące 8 projektów: 4 w Hiszpanii, 1 w Grecji i 3 w Portugalii) wynikającej z tego dochodzenia audytowego zostaną zakończone w 2008 r.

Jeśli chodzi o okres 2000-2006 prace audytowe przeprowadzone w 2007 r. polegały na przeprowadzaniu audytów sprawdzających w celu zweryfikowania rzeczywistego wdrażania zaleceń systemowych, przedstawionych w 2005 r. oraz podczas kolejnych audytów zgodności wydatków w ramach projektów. Priorytetowo potraktowano przegląd prac krajowych instytucji audytowych włącznie ze sprawdzeniem jakości audytów systemowych, kontroli wyrywkowych i innych kwestii związanych z przygotowaniem poświadczenia zamknięcia. Przeprowadzono około 20 wizyt kontrolnych: 7 wizyt w ramach Funduszu Spójności dla UE-14, 2 wizyty w ramach dochodzenia dotyczącego zamówień publicznych, 3 wizyty w ramach dochodzenia instytucji poświadczającej zamknięcie pomocy oraz 8 wizyt dotyczących Bułgarii i Rumunii.

Kontynuowano procedurę korekty finansowej wynikającą z audytów projektów Funduszu Spójności przeprowadzonych w 2007 r. W przypadku Hiszpanii pisma dotyczące ostatecznego stanowiska rozesłano odnośnie do wszystkich 14 zaległych projektów. W przypadku Portugalii dla trzech projektów procedura zakończyła się przyjęciem korekt przez państwo członkowskie, a w toku pozostają 3 procedury dotyczące zaległych projektów. W przypadku Grecji w ramach procedury korekty zryczałtowanej w horyzontalnej kwestii zamówień publicznych zamknięto etap wyjaśniający, natomiast zaległe pozostają dwa kolejne projekty. Wszystkie pozostałe procedury zostaną ukończone w 2008 r.

W 2007 r. pozostałe prace audytowe obejmowały badanie poświadczeń zamknięcia złożonych w celu zamknięcia projektów Funduszu Spójności z lat 2000-2006, badanie rocznych sprawozdań z kontroli zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1386/2002 oraz udział w odpowiednich corocznych spotkaniach dwustronnych z krajowymi instytucjami audytowymi.

W rocznym sprawozdaniu z działalności dyrekcji generalnej za rok 2007 w zakresie funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli została wydana opinia bez zastrzeżeń dla systemów siedmiu państw członkowskich (Cypru, Estonii, Węgier – sektor transportu, Łotwy, Malty, Portugalii i Słowenii).

W przypadku pozostałych sześciu państw członkowskich wydano opinię z zastrzeżeniem w wyniku istotnych braków w kluczowych elementach systemu (Bułgaria - sektor środowiska naturalnego, Grecja, Irlandia, Litwa, Rumunia i Hiszpania).

W przypadku pozostałych pięciu państw członkowskich wydano opinię z zastrzeżeniem, z powodu istotnych braków w kluczowych elementach systemu (Bułgaria - sektor transportu, Republika Czeska, Węgry – sektor środowiska naturalnego, Polska i Słowacja). Zgodnie z kryteriami określonymi przez dyrekcję generalną w świetle istotnych braków w systemie pociągających za sobą niedopuszczalne ryzyko w zakresie płatności w 2007 r. dyrekcja generalna poczyniła zastrzeżenie w stosunku do tych pięciu państw członkowskich.

4. NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W 2007 r. OLAF zrealizował 2 misje w celu przeprowadzenia kontroli na miejscu zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2185/96⁴ w związku czterema przypadkami dochodzeń otwartych w zakresie spraw związanych z Funduszem Spójności. Ponieważ sprawy te są w toku, dalsze ich komentowanie nie jest możliwe ze względów operacyjnych i ewentualnie sądowych.

W 2007 r. państwa członkowskie powiadomiły Komisję, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1831/94⁵, o 92 przypadkach nieprawidłowości, które miały wpływ na współfinansowane projekty i dotyczyły kwot w wysokości 110 222 823 EUR. Z tej kwoty odzyskano 63 686 298 EUR, natomiast reszta nadal pozostaje do odzyskania. Państwami członkowskimi, które zgłaszają większość tych przypadków, są Grecja i Hiszpania (odpowiednio 26 i 34 przypadki, ponad 50% wszystkich przypadków). Przypadki zgłoszone przez Grecję dotyczą kwoty 67 259 450 EUR, z czego odzyskano 57 788 966 EUR. Irlandia zgłosiła Komisji tylko jeden przypadek, jednak jego wpływ finansowy – dotyczy on kwoty 6 638 190 EUR – jest znaczący w stosunku do średniej kwoty zgłoszeń. Liczba zgłoszeń w porównaniu z rokiem poprzednim uległa zmniejszeniu⁶. Liczby te wskazują na lepszą sytuację, jeśli chodzi o sprawozdawczość zgodnie z obowiązkami prawnymi ze strony „starych” państw członkowskich korzystających z pomocy. Uwzględniając jednak wkład Wspólnoty zaangażowany w projekty współfinansowane przez Fundusz Spójności, należy poprawić dyscyplinę państw członkowskich w zakresie sprawozdawczości.

⁴ Dz.U. L 292 z 15.10.1996, str. 2.

⁵ Dz.U. L 191 z 29.7.1994, str. 1 zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2168/2005, Dz.U. L 345 z 21.12.2005, str. 15.

⁶ 2006: Liczba zgłoszonych przypadków – 228, całkowita kwota związana ze zgłoszeniami – 186 604 797 EUR.

Główne rodzaje zgłoszonych nieprawidłowości obejmują: niekwalifikowalne wydatki i naruszanie przepisów w zakresie zamówień publicznych. Powyższe dwie kategorie obejmują prawie 75% wszystkich zgłoszonych przypadków.

5. OCENA

Komisja i państwa członkowskie prowadzą ocenę i analizę wszystkich współfinansowanych projektów. Projekty, które mają być finansowane z Funduszu, są przyjmowane przez Komisję w porozumieniu z państwem członkowskim korzystającym z pomocy.

W zakresie oceny projektu każdemu wnioskowi o pomoc towarzyszy analiza kosztów i korzyści (CBA). Analiza CBA musi wykazać, że średniookresowe korzyści społeczno-ekonomiczne są współmierne do zaangażowanych środków finansowych. Komisja poddaje ocenie tę analizę na podstawie zasad określonych w przewodniku do analizy kosztów i korzyści. Przewodnik, opublikowany po raz pierwszy w 2003 r., został ostatnio zaktualizowany z uwzględnieniem rozwoju polityk wspólnotowych, instrumentów finansowych oraz nowych ram prawnych, na podstawie których finansowane będą główne projekty w okresie programowania 2007-2013. W 2007 r. Komisja wspomagała państwa członkowskie poprzez działania polegające na budowaniu zdolności administracyjnych, służące poprawie spójności finansowej i ekonomicznej analizy ex ante projektów. W tym celu w pełni funkcjonuje specjalne oprogramowanie, a wytyczne przyjęte w 2006 r. określają metodologię, którą należy stosować przy przeprowadzaniu CBA. Dokument ten przedstawia niektóre ogólne zasady analizy CBA wraz z zestawem zasad roboczych i zachęca państwa członkowskie do opracowania własnych wytycznych do CBA.

Dodatkowo Komisja przeprowadza ocenę ex post na próbie projektów współfinansowanych przez Fundusz Spójności. Najnowsza ocena została opublikowana w 2005 r. W jej trakcie zbadano próbę 200 projektów wdrażanych w okresie 1993-2002. Rozpoczęcie następnej oceny ex post jest przewidziane na rok 2009. Ocena ta będzie dotyczyć projektów wdrażanych w okresie 2000-2006.

6. INFORMACJA I REKLAMA

Jak wskazano w sprawozdaniu rocznym za rok 2006, kwestie dotyczące Funduszu Spójności od 1 stycznia 2007 r. będą omawiane z państwami członkowskimi w ramach komitetu koordynującego fundusze zgodnie z nowym rozporządzeniem (WE) nr 1083/2006.

Oprócz kwestii dotyczących zarazem EFRR i Funduszu Spójności (pomoc techniczna, audyty, sprawy budżetowe, itp.) na niżej wymienionych posiedzeniach komitetu koordynującego fundusze przedstawiono lub omówiono kwestie dotyczące w szczególności Funduszu Spójności: w styczniu odbyło się posiedzenie na temat wdrażania przepisów przejściowych (art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1084/2006), w lutym odbyło się posiedzenie na temat komplementarności między finansowaniem działań w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz innymi instrumentami wspólnotowymi, w maju odbyło się posiedzenie dotyczące śródrocznej aktualizacji różnego rodzaju środków pomocy technicznej, a w lipcu

odbyły się posiedzenia na temat wytycznych w sprawie określenia korekt finansowych związanych z przypadkami naruszenia przepisów w zakresie zamówień publicznych i na temat analizy dotyczącej regionalnych wydatków z EFRR i Funduszu Spójności”.

Jeśli chodzi o działania Komisji dotyczące informacji i reklamy, w 2007 roku zajęto się szczególnie wdrażaniem wymogów dotyczących reklamy na okres 2007-2013.

W dniach 25-26 listopada Komisja zorganizowała także dużą konferencję w Brukseli pt. „Opowiem ci historię. Wspólne rozpowszechnianie informacji o polityce spójności”. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 500 osób z całej Europy odpowiedzialnych za działania informacyjne (materiały z konferencji dostępne są na stronie internetowej DG REGIO⁷). W przypadku nowych programów ściślejsze powiązanie między Komisją i państwami członkowskimi a regionami oparte będzie na sieci („INFORM”), która umożliwi wymianę najlepszych praktyk w rozpowszechnianiu informacji o funduszach strukturalnych i Funduszu Spójności.

⁷ http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/conferences/november07/sources_en.cfm